

T.Y.B.COM
Accounts Group
Financial Accounting & Auditing
(Paper – III) (Revised) (April - 2017)

Q.P. Code :04117

[Marks:100]

For the students who have registered through the Institute of Distance and open learning (IDOL) during the academic year 2015-16 and 2016-17.

Please check whether you have got the right question paper.

N.BB:1. All questions are compulsory.

2. Question No 1 and Que-No 6 Carries 20 marks each and other questions carries 15 marks each.

3. All working notes should form part of your answer.

- Q.1 A) State whether the following statements are True or false (Any 10) (10)**
- 1) On amalgamation, payment made to debenture holders is considered as a part of purchase consideration.
 - 2) Balance in capital Reduction A/C is transfer to capital reserve account.
 - 3) Debenture is a fixed income bearing security.
 - 4) Liabilities are shown under the Balance sheet of the company.
 - 5) IFRS-I deal with first time adoption of International financial standards.
 - 6) In Internal Reconstruction, consolidation of shares results in profit for a company.
 - 7) After buyback equity of shares, Debt-Equity ratio should not exceed 1:2.
 - 8) Balance sheet of co-operative Housing Society should be prepared in Form A.
 - 9) Gross profit is allocated in sales Ratio while calculating profit for the pre and post incorporation Period.
 - 10) AS 13 deals with translation of foreign currency transaction.
 - 11) Super profit is excess of future maintainable profit over normal profit.
 - 12) Net Asset method of valuation of shares is also known as Intrinsic Value method.
- B) Fill in the blanks and rewrite the sentences. (any 10) (10)**
- 1) Amalgamation of companies is governed by _____ (As14/As11)
 - 2) The Scheme of Internal Reconstruction involves _____ (one company/ Two companies)
 - 3) Computer software is shown under the head _____ in the Balance sheet of a company. (Tangible Assets/ Intangible Assets)
 - 4) Profit on sales of short term investment is calculated using the formula selling Price less _____ (cost/weighted Average cost)
 - 5) In Internal Reconstruction, the balance in capital Reduction Account is utilized for _____ (Issue of Bonus Shares/ writing off fictitious assets)
 - 6) On amalgamation, Preliminary Expenses in the Balance sheet of vendor company are transferred to _____ Account. (Realisation A/c / Equity shareholders)
 - 7) _____ is an example of free reserve. (general reserve/capital Redemption Reserve)
 - 8) _____ is an example of Non-monetary item. (Account payable/ Inventory)
 - 9) _____ Paid shares cannot be bought back. (Partly/fully).
 - 10) Preliminary expenses written off is _____ incorporation expenses. ([Pre/post)
 - 11) If future maintainable profit (FMP) is Rs.10,00,000 and Normal profit is Rs. 800000, Super profit is equal to Rs. _____ (Rs.18,000,00/Rs.200000)
 - 12) Balance in foreign Exchange Fluctuation account should be transferred to _____ account at the end of the year. (Profit & loss/capital Reserve) (15)

Q.P. Code :04117

- Q.2** M/S Ram Ltd. And M/s sham Ltd. have agreed to amalgamate. A new company M/s Ramesh Ltd has been formed to take over the combined concern as on 31st Dec 2016.

Balance Sheet of
M/s Ram Ltd as on 31st Dec 2016

Liabilities	Amount (Rs)	Assets	Amount (Rs)
Equity share capital-1,00,000 shares Rs.100 each	100,00,000	Land Building Plants	25,00,000 15,00,000 25,00,000
General Reserve	20,000	Machinery	26,02,400
Profit & Loss A/c	30,000	Stock	5,38,000
Sundry creation	1,00,000	Debtors	1,71,800
Bills Payable	87000	Bills Receivable	1,68,800
		Cash Balance	1,30,000
		Bank Balance	1,26,000
	1,02,37,000		1,02,37,000

Balance sheet of

M/s Sham Ltd

as on 31-12-2016

Liabilities	Amount (Rs)	Assets	Amount (Rs)
Share Capital 260000 Equity shares of Rs. 10 each	26,00,000	Land & Building Plant & Machinery. Stock	20,00,000 10,29,000 1,40,000
Reserve Fund	66000	Debtors	1,57,200
Profit & Loss A/C	1,00,000	Cash & Bank Balance	1,36,800
Capital Reserve	84000	Good will	100,000
6% Debenture	5,00,000		
Sundry creditors	1,53,000		
Bills Payable	60,000		
	35,63,000		35,63,000

The Assets and Liabilities of two companies have been agreed to be taken over at book value. The payment is made in the form of Equity shares. Authorized capital of new company Rs.200, 00,000 divided into Equity shares of RS. 100 each

You are required to-

- Calculate Purchase consideration payable by the new company.
- Give opening Journal Entries in the Books of M/s Ramesh Ltd.
- Prepare the Balance sheet of new company (in revised format) after amalgamation.

OR

Q.2 The following balances appeared in the books of Datta company Ltd. As on 31st March 2014 **(15)**

Particulars	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Equity shares capital	-----	-----
Issue, subscribed, paid up	-----	-----
10,000 shares of Rs.100 each	-----	10,00,000
General Reserve	-----	3,00,000
Unclaimed Dividend	-----	13,000
Trade Creditors	-----	60,000
Account Payables	-----	13,000
Purchase and Sales	17,76,000	30,00,000
Building at cost	10,00,000	-----
Manufacturing Expenses	4,00,000	-----
Establishment Charges	86,000	-----
General Expenses	90,000	-----
Plant & Machinery at Cost	3,00,000	-----
Vehicles at cost	1,00,000	-----
Furniture at cost	2,50,000	-----
Opening stock	62,600	-----
Sun. Debtors	1,00,000	-----
Bill Receivable	37,600	-----
Investment	1,00,000	-----
Depreciation Reserve	-----	1,50,000
Advance Payment of Income tax	60,000	-----
Cash & Bank Balance	1,49,800	-----
Director fees	2,40,000	-----
Interest on Investment	-----	16,000
Staff Provided fund	-----	1,10,000
Profit & Loss Account (1 st April/2013)	-----	90,000
	47,52,000	47,52,000

From the above balance and following information **you are required to prepare a statement of profit & loss for the year ending 31st March 2014** and its Balance sheet as on 31st march 2014 (Revised format-vertical form) Ignore Previous year's figures.

- 1) The stock on 31st March 2014 work valued at Rs.1,36,400 (Market price Rs.1,40,000)
- 2) Provide Rs.18000 for depreciation on fixed Assets, Rs.50, 000 for managing Directors remuneration and Rs.10, 000 for the company's contribution to staff provident fund.
- 3) A provision of Rs.66000 for takes in respect of the profit for 2013-2014 is considered necessary.
- 4) The directors propose a find dividend at 6% after transfer to General Reserve Rs.20, 000.
- 5) A Claim of Rs.15000 for workmen's compensation is being disputed by the company.
- 6) Market value of investment as on 31/03/2014 Rs.1, 10,000.

Q.3 Following is the Balance sheet of M/s Mahendra prasad as on 31st March 2016 **(15)**

Balance Sheet as on 31|03|2016

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity share capital-		Goodwill	6,00,000
Shares of & 10 each	30,00,000	Land	15,00,000
10% preference Share Capital – Shares of Rs.10 each	15,00,000	Building	15,00,000
		Investment	15,00,000
10% Debentures	6,00,000	Stock	12,00,000
Sundry creditors	6,00,000	Profit & loss A/c	15,00,000
Other liabilities	21,00,000		
Total	RS.78,00,000	Total	Rs.78,00,000

The scheme of reconstruction approved by the court as under--

- 1) Each equity shares will be written down from Rs.10 to Rs.6 fully paid.
 - 2) Each 10% Preference shares is be written down from Rs.10 to Rs.8 fully paid. Their preference shares to be converted into 12% Preferences shares of Rs.2 each and remaining into Equity shares of Rs.6 each fully paid.
 - 3) 10% Debenture holders agreed to waive 20% of their rights.
 - 4) Assets revalued as under----- Land Rs.3600,000, Building Rs.36,00,000 stock to be reduced by 20%
 - 5) Creditors dues are settled as follows:--
30% paid immediate, 50% paid in issue of 10% Debenture and 20% amount cancelled.
 - 6) All Intangible and fictitious assets are to be written off.
 - 7) 45000 equity shares of Rs.6 each were issued to the public for cash.
- You are required to prepare-----
- a) Capital Reduction A/C.
 - b)Balance sheet of the company after reconstruction (Revised-Vertical format)

OR

- Q.3** Sai Ltd of Ratnagiri sold good worth US \$1, 80,000 to TRM Ltd U.S.A. on 1st Jan 2015. The payment received from TRM Ltd U.S.A. was as under :-
- On 1st February 2015-\$ 1, 06,000
on 25th April 2015 US \$ 74,000.
- On 1st Feb 2015 Sai Ltd sold goods worth US \$ 1,00,000 to BLC Ltd of U.S.A. Payment received from BLC Ltd as under:-
- On 1st March 2015 US \$ 60,000
On 25th April 2015 US \$ 40,000
- Company close its books of account on 31st March every year The Exchange Rate Per US \$ were as under.
1.1.2015	Rs.51
1.2.2015	Rs.50
1.3.2015	Rs.52
31.3.2015	Rs.48
25.4.2015	Rs.49
- Pass Journal Entries in the Books of Sai Ltd. Ratnagiri to record the above transactions.

Q.P. Code :04117

Q.4 Following is the Balance sheet of M/s Mahesh Ltd as on 31st March 2015 **(15)**

Liabilities	Amt.(Rs.)	Assets	Amt.(Rs.)
Equity share capital		Fixed Assets	
Shares @ Rs.10 each	25,00,000	Land & Building	47,00,000
General Reserve	20,00,000	Plant & Machinery	43,00,000
Securities Premium	5,00,000	Furniture	3,00,000
Profit & loss A/c	12,50,000	<u>Current Assets:-</u>	
Secured Loan		Stock	15,00,000
12% Debenture	37,50,000	Debtors	22,00,000
Unsecured Loan	10,00,000	Cash & Bank	23,00,000
Current liabilities	43,00,000		
	153,00,000		153,00,000

The company want to buy back 50,000 Equity shares of Rs.10 each as on 1st April 2015 at Rs.20 per share. Buyback of shares is duly authorized by its articles and necessary resolution passed by the company towards this. The payment of Buyback of shares will be made by the company out of sufficient bank balance.

- 1) Pass necessary Journal Entries to give effect to the buyback.
- 2) Prepare Balance sheet (Revised Vertical format) after buyback of shares.

OR

Q.4 Vinayak Ltd took over the business of Mangesh Bross, a firm w.e.f. 1st Jan 2015. The company was registered on 1st August 2015. Details of Income and expenses for the year ended 31st December 2015 is as under:

Particular	Rs.	Rs.
Gross Profit	-----	9,45,000
Less-Expenses-	-----	-----
Salaries	1,80,000	-----
Rent & Insurance	1,35,000	-----
Printing & Stationery	72,000	-----
Audit fees	22,500	-----
Directors fees	18,000	-----
Carriage outwards	67,500	-----
Publicity	47,250	-----
Lighting	54,000	-----
Commission on Sales	81,000	-----
Debenture Interest	21,000	-----
Depreciation	31,500	-----
Interest on Purchase consideration	20,250	7,50,000
Net Profit		1,95,000

Additional Information----

- 1) Sales for each of the months April, May, June, October, November and December 2015 were twice the sales for each of months January February, March, July, August & September 2015
- 2) Vinayak Ltd Settled the Purchase Consideration on 1st October 2015.
- 3) Audit fees are Payable for the entire year.

Prepare a statement for the year ended 31st Dec 2015. Showing Profits for Pre and Post incorporation period Separately.

Q.P. Code :04117

- Q.5** A) Mr. Rahul purchased 1000 9% Debentures of BLC Ltd on 1st April 2015 at Rs.97 Cum. Interest Price. Interest is Payable by the company on 30th June and 31st March every year. (7)
On 1st Nov 2015, 200 Debentures were sold at Rs.110 Cum Interest.
The rate of interest is 9% p.a.
Prepare the Investment Account in the books of Mr. Rahul for the year ending 31st March 2016.
- B) The net Profit of a company before providing for taxation (at 30%) for the latest five years are- (08)
Rs.1,60,000 Rs.1,70,000 Rs.1,90,000 Rs.2,00,000 Rs.1,84,000
The capital Employed in the business is Rs.7, 00,000 on which a reasonable returns of 15% is expected.
Calculate the Goodwill of the business by Capitalization of Super Profit Method.

OR

- Q.5** Following is the Trial Balance of Viraj City co-operative Housing Society Ltd.as on 31st March 2015.

Particulars	(Debit) Amt (Rs.)	Particulars	(Credit) Amt (Rs)
Insurance	37,000	Share capital	5,00,000
Electricity charge	4,00,000	Sinking fund	2,60,000
Salaries of Employers	1,02,000	Repair fund	1,50,000
Administrative expenses	83,000	Reserve Fund	2,50,000
Property Taxes	16,00,000	Income & Expenditure A/c Balance	2,00,000
Water Charge	2,26,000	Contribution from Members:-	
Repairs & maintenance Expenses	4,00,000	Painting Fund	2,62,000
Security Charge-	1,00,000	Insurance	37000
Conveyance	15000	Electricity charges	4,46,000
Annual General Meeting Expenses	2500	Employee cost	102000
Investment	6,00,000	Administrative Expanse	83,000
Furniture	105000	Parking charges	1,40,000
Fire extinguishers	50,000	Municipal Property Taxes	24,20,000
Water Pump	75000	Water charges	6,59,000
Garbage trolley	31920	Repairs and maintenance fund	6,50,000
Subscription to Housing Federation	3000	Sinking Fund	4,33,000
Accounting Charges	70,000	Interest on Investment	1,09,000
Audit fees	25000		
Bank charges	2500		
Cultural Programme Expenses 5	7500		
Cash at Bank	26,93,000		
Cash Balance	12380		
Telephone charges	50,000		67,01,000
	67,01,000		

Adjustments:- 1) Depreciate Furniture by 10% Fire extinguishers by 15%, water pump by 15% and garbage Trolley by 15%
2) Transfer 25% of the Profit to Reserve Rmd.

Q.P. Code :04117

3) Telephone Bill Rs.10, 000 and Employee Salary Rs.30, 000 Payable.

4) Insurance of Rs.7000 is paid in Advance.

You are required to prepare

a) Income and Expenditure A/C for the year ended 31st March 2015.

b) Balance Sheet as on that date.

Q.6 A) Explain the basis of allocation of expenses between Pre and Post incorporation Period. **(10)**

B) State the need for convergence with IFRS in India. **(10)**

OR

Q.6 Write short Notes on (any four) **(20)**

a) Future Maintainable Profit.

b) Calculation of intrinsic value of shares.

c) Methods of computing Purchase consideration.

d) Cum interest and ex-interest transaction in Investment A/C

e) Internal Reconstruction of companies.

f) Monetary & non-Monetary items.

[वेळ : तीन तास]

[गुण : १००]

(सूचना :- ज्या विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ आणि २०१६-२०१७ मध्ये दूर आणि मुक्त अध्ययन संरचने (IDOL) प्रवेश घेतला आहे त्यांच्या करीता.)

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना :
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. प्रश्न १ आणि ६ करिता २० गुण आहेत आणि उरलेल्या इतर प्रश्नांना प्रत्येकी १५ गुण आहेत.
 ३. तुम्ही केलेली टाचणे(Notes) उत्तराचा भाग असेल.
 ४. मुळ इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाण मानावेत.

- प्र.१. खालील विधाने चूक कि बरोबर सांगून वाक्ये पुन्हा लिहा.(कोणतेही दहा) 10
१. एकत्रीकरणात कर्जरोखेधारकांना देय रक्कम दिली म्हणजे ती खरेदी मोबदल्याचा भाग समाजाला जातो.
 २. भांडवल कपात खात्यावरील अधिकचे भांडवल निधी खात्यात वर्ग केले जातात.
 ३. कर्जरोख्यावरील उत्पन्न हे स्थिर उत्पन्नाची प्रतीभूती आहे.
 ४. कंपनीच्या ताळेबंद पत्रकात पशुधनसाठी दृश्य स्थिर संपत्तीच्या मथळ्याखाली दाखविला जातो.
 ५. आय. एफ.आर.एस -१ आंतरराष्ट्रीय आर्थिक अहवाल मंडळीची प्रथम सामायोजानेची देखरेख घेते.
 ६. अंतर्गत पुर्नरचनेत भागाचे एकत्रीकरण म्हणजे कंपनीचा नफा.
 ७. भाग परत घेतल्यानंतर डेब्ट इक्विटी अनुपात १:२ पेक्षा जास्त नसला पाहिजे.
 ८. सहकारी गृह संस्थेचे ताळेबंद पत्रक फॉर्म अ मध्येच तयार केले पाहिजे.
 ९. ढोबळ नफ्याचे विभाजन करण्यासाठी विक्री अनुपात याचा आधार घेऊन नोंदणी पूर्व आणि नोंदणी नंतरच्या नफ्याची गणना केली पाहिजे.
 १०. परकीय विनिमय व्यवहार ए-एस १३ प्रमाणे केले जातात.
 ११. सुपर प्रॉफिट म्हणजे भविष्यातील नफा वजा सामान्य नफा.
 १२. शुद्ध संपत्तीच्या पध्दतिने भागांचे मुल्यांकन केले जाते त्यास आंतरिक मूल्य पद्धती म्हणतात.
- ब) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय लिहून वाक्य पुन्हा लिहा. (कोणतेही दहा) 10
१. संयोजनाचे _____ दंडक आहे.
(ए.एस-१४/ ए.एस-११)
 २. अंतर्गत पुर्नरचना योजनेत _____ असते.
(एक कंपनी/ दोन कंपनी)
 ३. कंपनीच्या ताळेबंद पत्रकात संगणक सॉफ्टवेअर _____ या मथळ्याखाली दाखविले जाते.
(दृश्य संपत्ती/ अदृश्य संपत्ती)
 ४. अल्प मुदतीचे विनियोग विक्रीवरील नफ्याची गणना करण्यासाठी उपयोगात येणारे सुट विक्री किंमत वजा _____ . (खर्च / भारांकित सरासरी खर्च)

५. अंतर्गत पुनर्रचनेत भांडवल कपात खात्यावरील शिल्लकेचा उपयोग _____ केला जातो.
(बोनस भाग वाटपासाठी/ अचल संपत्ती खातेबाद करण्यासाठी)
६. एकत्रीकरणाच्या वेळी विक्रेता कंपनी प्राथमिक खर्च _____ खात्याला वर्ग केले जाते.
(रोखीकरण/सामान्यभागधारक)
७. मुक्त निधी _____ चे उदाहरण आहे. (सामान्य निधी/ भांडवल परत निधी)
८. _____ हे नॉन मॉनिटरीचे उदाहरण आहे. (देय विपत्र/ माल साठा)
९. _____ भाग पुनर्खरेदी केले जात नाहीत.
(अपूर्ण दत्त/पूर्ण दत्त)
१०. प्राथमिक खर्च _____ खाते बाद केले जातात.
(नोंदणी पूर्व/नोंदणी नंतर)
११. जर एफ. एम . पी रु. १०,००,००० आहे आणि सामान्य नफा रु. ८,००,००० आहे तर सुपर प्रोफिट बरोबर
_____ (रु. १८,००,००० / रु.२,००,०००)
१२. विदेशी विनिमयातील बदल खात्यावरील शिल्लक _____ खात्याला वर्ग केले पाहिजे.
(नफा तोटा खाते/भांडवल निधी)
- प्र.२. मेसर्स राम लि आणि मेसर्स शाम लि. ने समायोजानास मान्यता दिली. मेसर्स रमेश लि. हि नवीन कंपनी 15
स्थापन झाली. दोन्ही कंपन्या एकत्र आल्या त्यावेळी ३१ डिसेंबर, २०१६ रोजी ताळेबंद पत्रक खालीलप्रमाणे -

मेसर्स राम लि. चा

३१ डिसेंबर, २०१६ चा ताळेबंद

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
सामान्य भाग भांडवल प्रत्येकी १०० रुपायचे १,००,००० पूर्ण दत्त भाग	१,००,००,०००	जमीन	२५,००,०००
सामान्य निधी	२०,०००	इमारत	१५,००,०००
नफातोटा खाते	३०,०००	संयत्र	२५,००,०००
विविध धनको	१,००,०००	यंत्रसामग्री	२६,०२,४००
देय हुंड्या	८७,०००	मालसाठा	५,३८,०००
		ऋणको	१,७१,८००
		प्राप्त हुंड्या	१,६८,८००
		रोख शिल्लक	१,३०,०००
		बँकेतील शिल्लक	१,२६,०००
	१,०२,३७,०००		१,०२,३७,०००

मेसर्स शाम लि. चा
३१ डिसेंबर, २०१६ चा ताळेबंद

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
भाग भांडवल - प्रत्येकी १० रु. चे पूर्णदत्त २,६०,००० भाग	२६,००,०००	जमीन व इमारत	२०,००,०००
राखीव निधी	६६,०००	सयंत्र आणि यंत्रसामग्री	१०,२९,०००
नफा तोटा खाते	१,००,०००	मालसाठा	१,४०,०००
राखीव गंगाजळी	८४,०००	ऋणको	१,५७,२००
६% कर्ज रोखे	५,००,०००	रोख व बँकेतील शिल्लक	१,३६,८००
विविध धनको	१,५३,०००	नावलौकिक	१,००,०००
देय हुंड्या	६०,०००		
	३५,६३,०००		३५,६३,०००

दोन्ही कंपन्याची देणी व मालमत्ता मुळ किंमतीलाच घेण्याचे ठरले. देय रक्कम भागाच्या स्वरूपात देण्यात आली. कंपनी प्रत्येकी १०० रुपयेचा एक याप्रमाणे रुपये २,००,००,००० इतक्या अधिकृत समान्य भाग भांडवलाने स्थापन झाली आहे.

तयार करा-१. नवीन कंपनीकडून देय रकमेचे खरेदी मोबदला पत्रक

२. नवीन कंपनीच्या मेसर्स रमेश लि. पुस्तकातील सुरुवातीच्या रोजकीर्दीतील नोंदी

३. समायोजना नंतरचा सुधारित नवीन कंपनीचा ताळेबंद तयार करा.

किंवा

प्र.२. ३१ मार्च, २०१४ अखेरचा दत्ता कंपनीच्या पुस्तकात खालील खाते पुस्तकातील शिल्लक होती.

15

तपशील	नावे (रु.)	जमा(रु.)
सामान्य भाग भांडवल विक्रीस काढलेले, खपलेले, आणि जमा झालेले भांडवल प्रत्येकी १०० चे रु.१०००० भाग	-	१०,००,०००
सामान्य गंगाजळी	-	३,००,०००
हक्क न सांगितलेला लाभांश	-	१३,०००
व्यापारी धनको	-	६०,०००
देय हुंड्या	-	१३,०००
खरेदी आणि विक्री	१७,७६,०००	३०,००,०००

इमारत मूळ किंमत	१०,००,०००	
कारखाना खर्च	४,००,०००	
स्थापना खर्च	८६,०००	
सामान्य खर्च	९०,०००	
संयत्र व यंत्रसामग्री मुळ किंमत	३,००,०००	
मोटर गाडी मूळ किंमत	१,००,०००	
फर्निचर मूळ किंमत	२,५०,०००	
प्रारंभीचा मालासाठा	६२,६००	
विविध ऋणको	१,००,०००	
प्राप्त हुंड्या	३७,६००	
गुंतवणूक	१,००,०००	
घसारा गंगाजळी	-	१,५०,०००
प्रप्तीकरासाठी आगाऊ दिलेली रक्कम	६०,०००	
रोख व बँक शिल्लक	१,४९,८००	
संचालक फी	२,४०,०००	
गुंतवणुकीवरील व्याज		१६,०००
कर्मचारी भविष्य निधी		१,१०,०००
नफा तोटा खाते(१/०४/२०१३)		९०,०००
	४७,५२,०००	४७,५२,०००

वरील माहितीच्या आधारे आणि खालील माहिती विचारात घेऊन ३१ मार्च, २०१४ रोजी संपलेल्या वर्षा अखेरीचे कंपनीचे नफा तोटा पत्रक आणि ताळेबंद पत्रक कंपनी कायदा सुधारित परिशिष्ट VI नुसार उभ्या रकान्यात तयार करा.

- ३१ मार्च, २०१४ अखेरीस शिल्लक मालासाठा रु. १,३६,४०० (बाजार मुल्य रु.१,४०,०००)
- स्थिर मालमत्तेवर घसारा रु. १८,००० आकारणी करा. व्यस्थापकीय संचालक मानधन रु. ५०,००० आणि कंपनी हिस्साचे कर्मचारी भविष्य निधीमध्ये रु. १०,००० ची तरतूद करा.
- २०१३-२०१४ वर्ष नफा विचारात घेऊन रु. ६६,००० रक्कम कर तरतुदीसाठी विचारात घ्यावी.
- संचालकांनी ६% अंतिम लाभांश जाहीर करण्यापूर्वी रु.२०,००० सामान्य गंगाजळीत वर्ग करण्याचे ठरले आहे.
- रु. १५,००० चा कर्मचारी नुकसान भरपाई बाबत दावा विवादित केला आहे.
- ३१ मार्च, २०१४ अखेरीस गुंतवणुकीचे बाजारभाव मुल्य रु. १,१०,००० इतके आहे.

प्र.३. ३१ मार्च, २०१६ अखेरीचा मेसर्स महेंद्रप्रसाद लि. चा ताळेबंद खालील प्रमाणे

15

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
सामान्य भाग भांडवल प्रत्येकी १० रु. चे भाग	३०,००,०००	नावलौकिक	६,००,०००
प्रत्येकी १० रु चे अग्रहक्क भाग भांडवल	१५,००,०००	जमीन	१५,००,०००
१०% कर्जरोखे	६,००,०००	इमारत	१५,००,०००
विविध धनको	६,००,०००	गुंतवणूक	१५,००,०००
इतर देयता	२१,००,०००	मालसाठा	१२,००,०००
		नफा तोटा खाते.	१५,००,०००
	७८,००,०००		७८,००,०००

पुनरचनेसाठी आखलेल्या योजनेस अधिकृत मान्यता प्राप्त झाली आहे. ती खालील प्रमाणे

- प्रत्येक सामान्य भागाचे मुल्य रु.१० वरून रु. ६ पर्यंत खाली आणताना ते भाग पूर्ण दत्त करावयाचे आहेत.
- १०% अग्रहक्क भाग मुल्य रु.१० वरून ८ पर्यंतपूर्ण दत्त किंमतीला खाली आणावयाचे आहेत.ह्या आग्रहक्काचे भागाचे १२% अग्रहक्क भागांत रूपांतर रु. २ प्रत्येकी प्रमाणे आहे आणि उरलेल्या रु.६ प्रमाणे पूर्ण दत्त सामान्य भागात करावयाचे आहे.
- १०% कर्जरोखेधारकांनी त्यांच्या देय रकमेच्या २०% इतकी रक्कम सोडून दिली (माफ केली)आहे .
- मालमात्त पुनर्मूल्यांकन खालीलप्रमाणे जमीन रु. ३६,००,००० इमारत रु. ३६,००,००० मालमत्ता - २०% किमत घटवा .
- धनको देयता खालील प्रमाणे पूर्ण केली आहे-३०% त्वरित परतावा , ५० % देयातेसाठी, १०%कर्जरोखे अदा, २०% देय रक्कम रद्द केली.
- सर्व अदृश्य आणि कल्पित मालमात्त खाते बाद करा.
- ४५,००० सामान्य भागांची प्रत्येकी रु.६ प्रमाणे विक्री करून रोख रक्कम प्राप्त केली. तयार करा -अ) भांडवल कपात खाते

ब) पुनरचनेनंतचा मे. महेंद्र प्रसाद लि. चा (सुधारित नमुन्यानुसार) ताळेबंद तयार करा.

किंवा

- प्र.३. १ फेब्रु, २०१५ रोजी साई लि. रत्नागिरी ने १,८०,००० अमेरिकन डॉलर चा माल टी. आर. एम. लि. अमेरिका 15 यांना १ जाने २०१५ रोजी निर्यातीद्वारे विक्री केली. विक्री झालेल्या मालाची रक्कम टी. आर. एम. लि. कंपनी कडून खालील प्रमाणे प्राप्त झाली
- १ फेब्रुवारी, २०१५ यु.एस. डॉलर १,०६,००० आणि २५ एप्रिल, २०१५ यु. एस. डॉलर ७४,०००. साई लि यांनी यु. एस. डॉलर १,००,००० किमतीचा माल विक्री केली त्याची रक्कम खालीलप्रमाणे प्राप्त झाली.
- १ मार्च, २०१५ यु.एस. डॉलर ६०,००० २५ एप्रिल, २०१५ यु.एस. डॉलर ४०,००० साई लि. हि कंपनी त्यांचे दरवर्षी ३१ मार्च रोजी वार्षिक खाती बंद केली जातात. प्रत्येक यु.एस. डॉलर चा दर खालील प्रमाणे

दिनांक	रु.
१.१.२०१५	५१
१.२.२०१५	५०
१.३.२०१५	५२
३१.३.२०१५	४८
२५.४.२०१५	४९

साई लि. रत्नागिरीच्या पुस्तकात वरील सर्व व्यवहारांच्या नोंदी रोजकिर्दी मध्य कराव्यात.

प्र.४ महेश लि. कंपनीचा ३१ मार्च २०१५ चा ताळेबंद खालीलप्रमाणे

15

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
प्रत्येकी १० रु चे सामान्य भाग भांडवल	२५,००,०००	स्थिर मालमत्ता इमारत जमीन	४७,००,०००
सामान्य निधी	२०,००,०००	सयंत्र आणि यंत्रसामग्री	४३,००,०००
भाग अधिकार	५,००,०००	फर्निचर	३,००,०००
नफा तोटा खाते	१२,५०,०००	चालू मालमत्ता	
सुरक्षित कर्ज		मालसाठा	१५,००,०००
१२% कर्ज रोख	३७,५०,०००	ऋणको	२२,००,०००
असुरक्षित कर्ज	१०,००,०००		
चालू देयता	४३,००,०००		
	१,५३,००,०००		१,५३,००,०००

एक एप्रिल २०१५ रोजी कंपनी ने सामान्य भाग प्रत्येकी १० प्रती भाग प्रमाणे ५०००० सामान्य भाग पुनर्खरेदी करण्याचे ठरविताना प्रत्येक भागापोटी रु.२० इतकी रक्कम निश्चित केला आहे. भाग पुनर्खरेदी बाबतच्या सर्व अटी नियमावली मध्ये आणि अधिकृत ठराव संमत करून कायदेशीर निर्णय झाला आहे. चालू मालमत्तेमधील बँक खात्यावर समाधान कारक रक्कम असून त्यातूनच भाग पुनर्खरेदी रक्कम अदा केली आहे.

१. प्रभाव पूर्ण झाल्यावर भाग पुनर्खरेदी नंतर ची रोजकीर्द नोंदी करा.
२. भाग पुनर्खरेदीनंतर (सुधारित) चे ताळेबंद पत्रक तयार करा.

किंवा

प्र.४ विनायक लि ने मंगेश ब्रदर्स याचं व्यापार १ जानेवारी, २०१५ पासून खरेदी केला. कंपनी नोंदणी १ ऑगस्ट, २०१५ रोजी झाली. ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता नफा तोटा विवरण खालील प्रमाणे आहे.

तपशील	रु.	रु.
ढोबळ नफा		९,४५,०००
वजा खर्च वेतन	१,८०,०००	
भाडे आणि विमा	१,३५,०००	

छपाई आणि सामगी	७२,०००	
अंकेक्षण फि	२२,५००	
संचालक फि	१८,०००	
बहिर्गत वाहतूक खर्च	६७,५००	
प्रसिद्धी	४७,२५०	
वीज बिल	५४,०००	
विक्रीवरील कमिशन	८१,०००	
कर्ज रोख्यावरील व्याज	२१,०००	
घसारा	३१,५००	
खरेदी मोबदल्यावरील व्याज	२०,२५०	७,५०,०००
निव्वळ नफा		१,९५,०००

अतिरिक्त माहिती:

१. एप्रिल मे जून आक्टोबर नोव्हेंबर आणि डिसेंबर २०१५ ह्या प्रत्येक महिन्यातील विक्री जानेवारी फेब्रुवारी मार्च जुलै आगस्ट सप्टेंबर २०१५ च्या प्रत्येक महिन्यातील विक्रीच्या दुप्पट आहे.
२. विनायक लि ने खरेदी मोबदला १ आक्टोबर २०१५ रोजी दिली.
३. अंकेक्षण फि संपूर्ण वर्षासाठी देय आहे.
३१ डिसेंबर २०१५ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता नोंदणी पूर्व आणि नोंदणी नंतरचा नफा दर्शविण्यासाठी नफा तोटा पत्रक तयार करा.

प्र.५ अ) श्री राहुल यांनी बी.एल.सी लि कडून १००० ,९% कर्जरोखे रु. ९७ प्रमाणे व्याजासह किमतीला १ एप्रिल २०१५ रोजी खरेदी केले. कंपनीकडून व्याज देय हे ३० जून आणि ३१ मार्च प्रतिवर्षी प्रमाणे दिले जाते. १ नोव्हेंबर २०१५ रोजी २०० कर्जरोखे रु. ११० व्याजासह किमतीला विक्री केले. व्याजाचा दर ९% असा आहे श्री राहुल यांच्या पुस्तकात ३१ मार्च २०१६ अखेरचे गुंतवणूक खाते तयार करा. 07

प्र.५. ब) कंपनीचा मागील ५ वर्षातील कर तरतुदी पूर्वीचा नफा (कर तरतूद ३०%) रु. १,६०,००० , रु. १,७०,०००, रु.१,९०,०००, रु. २,००,००० रु. १,८४,००० आहे. व्यवसायाची एकूण भांडवल गुंतवणूक ७,००,००० आहे गुंतवणुकीवरील उत्पन्न परतावा १५% आहे. व्यवसायाच्या नावलौकिकाची किंमत काढा. त्याकारीता सुपर नफ्याचे भांडवलीकरण पद्धतीचा वापर करा. 08

किंवा

प्र.५. विराज सिटी गृह निर्माण संस्थेचे तेरीजपत्रक दि. ३१ मार्च, २०१५ अखेरचे खालीलप्रमाणे- 15

तपशील	नावेरु.	तपशील	जमा रु.
विमा	३७,०००	भाग भांडवल	५,००,०००
वीज खर्च	४,००,०००	संचित नफा	२,६०,०००
कर्मचारी वेतन	१,०२,०००	दुरुस्ती निधी	१,५०,०००
प्रशासकीय खर्च	८३,०००	राखीव निधी	२,५०,०००

Q.P. Code :04117

मालमत्ता कर	१६,००,०००	उत्पन्न खर्च खाते शिल्लक	२,००,०००,
पाणी बिल	२,२६,०००	सदस्याकडून वर्गणी	
दुरुस्ती देखभाल खर्च	४,००,०००	पेंटींग निधी	२,६२,०००
सुरक्षा खर्च	१,००,०००	विमा	३७,०००
वाहन खर्च	१५,०००	वीज चार्जिस	४,४६,०००
वार्षिक साधारण सभा खर्च	२,५००	कर्मचारी खर्च	१,०२,०००
गुंतवणूक	६,००,०००	प्रशासकीय खर्च	८३,०००
फर्निचर	१,०५,०००	पार्किंग चार्जिस	१,४०,०००
अग्नी प्रतिबंध उपकरणे	५०,०००	पालिका मालमत्ता कर	२४,२०,०००
वॉटर पंप	७५,०००	वॉटर चार्जिस	६,५९,०००
कचरा ट्रॉली	३१,९२०	दुरुस्ती आणि देखभाल खर्च	६,५०,०००
टपाल खर्च	१०,२००	संचित निधी	४,३३,०००
हाउसिंग फेडरेशन वर्गणी	३,०००	गुंतवणुकीवरील व्याज	१,०९,०००
लेखा चार्जिस	७०,०००		
अंकेक्षण फि	२५,०००		
बँक चार्जिस	२,५००		
सांस्कृतिक कार्यक्रम खर्च	७,५००		
बँकेतील रोख रक्कम	२६,९३,०००		
रोख रक्कम	१२,३८०		
दूरध्वनी चार्जिस	५०,०००		
	६७,०१,०००		६७,०१,०००

तरतुदी - १) फर्निचर १०%, आगीचे उपकरण १५%, पाण्याचा पंप १५%, कचरा ट्रॉली १५%, प्रमाणे घसारा आकारा

२) नफ्यातील २५ % हिस्सा राखीव गंगाजळीला वर्ग करा.

३) टेलिफोन बिल रु. १०,००० आणि कर्मचारी वेतन रु. ३०,००० देय आहे.

४) रु. ७००० विम्याची रक्कम आगाऊ भरणा केली आहे.

तयार करा - अ) उत्पन्न खर्च खाते ३१ मार्च, २०१५ अखेरचे

ब) त्याच तारखेचे ताळेबंद पत्रक तयार करा.

- प्र.६. अ) स्थापनापूर्व आणि स्थापना पश्चात कालावधीतील खर्च विभागणी आधार स्पष्ट करा. 10
ब) भारतात आय एफ आर एस ची एक केंद्राभिमुखातेची आवश्यकता स्पष्ट करा. 10

किंवा

प्र.६ टिप लिहा. (कोणत्याही चार) 20

१. एफ. एम . पी.
२. भागाचे अंतर्गत मूळच आकडेमोड
३. खरेदी किंमत मोबदला पद्धती
४. गुंतवणुकीवरील व्याजासह आणि व्याजरहित व्यवहार
५. कंपनी अंतर्गत पुनर्चना
६. मॉनिटरि आणि नॉन मॉनिटरि घटक